

LETNO - Štev. 44

KOPER, 2. novembra 1951

Cena 5 din

PROTESTIRAMO PROTI PREGANJANJU PARTIZANOV V ITALIJI

Ni se končan proces v Lucci, ki se vleče iz dneva v dan in ni se videti konca, ko italijanske oblasti že pripravljajo nov proces proti 39 partizanom iz Slovenske Benešije, ki so se borili med narodno osvobodilno vojno v Benešici četri. Proces v Lucci je po svoji napihnjenosti, po izrazito sovražem razpoloženju sodelovalcev in drugih javnih funkcionarjev proti otočenim garibaldecem in po razpihanju sovražna proti Jugoslaviji presegel že vse mogoče meje — tudi proces, ki ga pripravljajo v Vidmu proti slovenskim partizanom iz Benešije, ga bo po izjavah raznih odgovornih italijanskih funkcionarjev se datec prekosil. Gavorijo o stotih straneh sobremnenljivih materialov, o nesvetih spricah, svedečih vložih fašistov in okupatorjev, pomagajočih raznih vrst, ki bodo zdokazale kredo slovenskih partizan — ki so obtoženi kot izdajalci zdomivine, če da so hoteli odigrati del italijanskega ozemja od matere Italije! Proses bo seveda spremljal strupena gora vsega italijanskega časopisa od skrajne desnice tja do kominformistov, ki bo prikazovala pozitivne borce za svobodo kot "Titove bandite", ki so pobijali dolžne Italije.

Ni treba se posebej podpirati, da imajo vsi ti procesi izraziti protijugoslavski značaj, saj je glavna točka obtožbe pri procesu v Lucci proti furlanskim garibaldecem, ki so sodelovali z IX. korpusom neveličastvo, ker so se pridružili enotam Jugoslovanske armade ter hoteli odcepiti od nacionalnega ozemja njegov del. Se boj bo to dejstvo podprt pri procesu v Vidmu proti slovenskim partizanom, katere obožkušali prikazati kot sovražnike Italijanov, kot šoviniste, kot eksponente in borce za neki namisleni jugoslovanski imperializem. Vse triste fašiste ali nemške pomagajoče raznih vrst, proti katerim so se slovenski beneški partizani borili, pa bodo prikazali kot italijanske patriote in kot nedolžne žrtve slovenskega besna proti Italijanom, kakor to skušajo dokazati že sedaj na procesu v Lucci proti furlanskim garibaldecem.

Ni dani je, da so ti procesi organizirani od italijanskih oblasti v podporo breditiščni zunanjosti politiki Italije, ki bi hoteli prikazati neko ogroženost svojih vzhodnih mej, potrebo po strategijskih mejah na Snejniči ali že dalje v notranjosti Jugoslavije, kar smo imeli prilikom v zadnjem času večkrat citati med vrsticami raznih govorov celo uradnih italijanskih predstavnikov, da ne govorimo o pisanju italijanskega tiska, ki vasda dan poslavila zahtevo po jugoslovanskih ozemjih.

Ne moremo se obraniti vtiča podobnosti procesov proti furlanskim garibaldecem in proti slovenskim partizanom in Benešiji z monzur oznimi procesi tipa Rajka, ki so jn organizirali kominformisti, ca v rokovanju jugoslovansko agresivnost in neke namisleni jugoslovanske načrte proti njihovemu ozemlju, v resnicu pa so z njimi skušali prekriti svojo lastno naprednost proti Jugoslaviji. Elementi so isti tu in tam. Verjetno gre ceva za neko povezavo, ker ni dvojna, da italijanski vradni krogovi gojijo vlo upanje, da si bodo pridobili s svojimi protijugoslavskimi nistopami sovjetske simpatije. Politika Jugoslavije pa izkrije, da nikoli noda v nretki pa itak ni nova v italijanski zunanjosti politiki.

Kar se pa tiče vsemogučih obtožb proti jugoslovanskim partizanom, da so si hateli pravljati italijansko ozemje, bomo cítrili inverziju namestnika komandanta Glavnega štaba Slovenije Jaka Ančica, ki je napisal v Ljubljani pravico dne 27. oktobra tega leta v članku nájatlja pripravljal novo vrsto procesa naslednje: "Slo je za znago nad fašizmom in tem za osvobujanje vseh evropskih narodov, razdelitev teritorija pa naj bi bila del mirovnih konferenc... Znano je, da so bili prav ti, razmeroma majhni italijanski prispevki upoštveni na našo skodo v vprašanju Trsta in Gorice."

Slovenki in italijanski partizani so se borili ramo ob ramu proti skupnemu sovražniku in niso razpravljali o bodoči teritorialni pridostnosti predelov, ki so naselejeni s Slovenci ali ki so na slovenski strani etnične čete, ki loči italijansko ozemje, bomo cítrili inverziju namestnika komandanta Glavnega štaba Slovenije Jaka Ančica, ki je napisal v Ljubljani pravico dne 27. oktobra tega leta v članku nájatlja pripravljal novo vrsto procesa naslednje: "Slo je za znago nad fašizmom in tem za osvobujanje vseh evropskih narodov, razdelitev teritorija pa naj bi bila del mirovnih konferenc... Znano je, da so bili prav ti, razmeroma majhni italijanski prispevki upoštveni na našo skodo v vprašanju Trsta in Gorice."

Zgoraj omenjeni Mayhew je Organizaciji Zdrženih narodov dal naslednje podatke o Sovjetskih koncentričnih taboriščih za prisilno delo. Puščave Kozak je kazenski center v Kazagandi, kjer dela nad 200.000 nezrečnikov. Približno milijon ljudi kopije zlasto na Daljnem vzhodu po reki Kolini. V taborišču na Pečori na Severnem Uralu dela okrog 900.000 ljudi. Pol milijona ljudi dela v taborišču Jagri. Poleg tega so se številna dru-

Program prireditev v proslavo 400 letnice slovenske knjige

SOBOTA 3. NOVEMBRA:
ob 16. ur: Otvoritev knjižne razstave v mali dvorani koprskega gledališča.
NEDELJA 4. NOVEMBRA V DEKANIH:
ob 16. ur: Otvoritev knjižne razstave v razstavi pros. društva "Jadrana"; ob 14. ur: koncert godbe na pihači iz Cesarj-Pobegov;
ob 16. ur: proslava 400-letnice slovenske knjige in 82-letnica prosvetne društva "Jadrana".
PONEDELJEK 5. NOVEMBRA:
ob 20. ur: V Ljubljanskem gledališču v Kopru: "Literarna reportaza".
SREDA 7. NOVEMBRA:
ob 20. ur: Gostovanje SNG iz Trsta v koprskem gledališču s Kreževou dramo: "Gospoda Gimbeljavev".
PETEK 9. NOVEMBRA:
ob 20. ur: Vokalni koncert radijskega zbora in solistov.
SOBOTA 10. NOVEMBRA:
ob 19.30 ur: Zaključna prireditev v koprskem gledališču, sodelujejo načoljski pevski zbori in folklorne skupine.

Stvarnost v kominformovskih deželah

INFORMBIROJEVSKO "ZAKONODAJSTVO"

V Bolgariji so letos v avgustu objavljeni dekreti, s katerim so nacionalizirali vsa sredstva za tiskanje in razmnoževanje. Ne gre pa tu za tiskarske stroje, ker sta tiskarske zadržavali nacionalizacijo. Gre, da je razvidno iz prvega člena dekreta — tudi za pisalne strome.

V Bolgariji se bojijo že pisalnih strojev in zato mora biti vsak, ki poseduje pisalni stroj "zanesljive". Prav tako je Bolgarija postavila pod državno kontrolo vseko fotografiranje tudi amaterskih posebnih Uredov o organizaciji ter o ideološkem političnem in umetniškem usmerjanju fotografice dejavnosti. Vsake bolgarske državljan, ki hoče fotografirati, mora prijaviti svoj fotografski aparat in mora biti član združenja, v katerem bodo tudi tečaji — markizm-leninizma. V bodo bodo bolgarski fotografi fotografirali po državni uredbi in videološkom usmerjenju.

MNOŽICNA TABORIŠČA V SOVIJETSKI ZVEZI

Clen 1. zakona o prisilnem delu, ki je v Sovjetski zvezki v veljavi od leta 1933 se glasi:

"Nalogata kazenske politike proletariata za česa prehodnega razdobja je obramba diktature proletariata proti elementom sovjetskih razredov, pa tudi proti omiljivoj med delavci."

Kot vidimo je ta formula zelo široka in je ne težko uporabiti proti vsekemu v Sovjetski zvezki.

Organizacija Zdrženih narodov se je že vedno ukvarjala z obtožbi proti Sovjetski zvezzi zaradi množičnih taborišč za prisilno delo.

Prvi jo je obtožil Anglež Mayhew 7. februarja 1949. Sovjetski delegat Arutjunian je bil prisilen pod temo dokazov, da je 23. novembra 1949 priznal, da je v Sovjetski zvezki v veljavi nájazenska politika proletariata.

Zgoraj omenjeni Mayhew je Organizaciji Zdrženih narodov dal naslednje podatke o Sovjetskih koncentričnih taboriščih za prisilno delo. Puščave Kozak je kazenski center v Kazagandi, kjer dela nad 200.000 nezrečnikov. Približno milijon ljudi kopije zlasto na Daljnem vzhodu po reki Kolini. V taborišču na Pečori na Severnem Uralu dela okrog 900.000 ljudi. Pol milijona ljudi dela v taborišču Jagri. Poleg tega so se številna dru-

PROTESTNO ZBOROVANJE KOPRSKIH PARTIZANOV PROTI PROCESU GARIBALDINCEV V LUCCI

Partizani ne bomo nikoli dovolili povratek fašizma

Na zborovanju so sprejeli protestno resolucijo

V torki zvečer so se zbrali v ljubljanskem gledališču v Kopru bivši partizani in aktivisti in energično protestirali proti procesom garibaldevcem, ki že dalča trajajo v Lucci, Vidmu in druge po Italiji.

Zborovalcem je govoril najprej predsednik okrajnega odbora Zvezne borcev tv. Franc Benčič, ki je v svoji besedi ostalo oboščilo italijansko vlado zaradi organiziranih procesov v Lucci in Vidmu proti bivšim italijanskim partizanom — garibaldevcem, ki so se skupno borili z jugoslovanskimi partizani za svobodo in izkraj okupatorja iz naše zemlje. Tov. Benčič je med drugim

poudaril, da sodijo danes pozitivne borce prav tisti, ki so se takrat borili proti zavezničkom, to so voditelji pete kolone — oziroma, ki so organizirali sabotajo proti IX. korpusu in proti borcev za svobodo. Na teh procesih imajo glavno besedo karabineri in fašisti, ki dolžijo naše borce zato, ker so se pridružili enatom IX. korpusa in se z njimi borili za svobodo. Nobenega dvoma ni, da spadajo procesi te vrste med tiste zunanje politične akcije, ki imajo namen pred svetom blatiči naše ljudstvo in njegovo slavno preteklost, ga zavirati na znotrajan, razplohovati sovinstvo za razvoj kakršnih koli agresivnih akcij proti Jugoslaviji. Prav tako je govoril o obtoženih sodelovalcih tudi Komunistično partijo Italije, ker se pri teh procesih ni oglasila, da bi zagovarjala obtožene partizane, pač pa s svojim vnaploma celo zagovarja interese De Gasperjeve vlade v Italiji.

Med burnim ploskanjem in vzkizmi Titu in Partiji ter nemiri fašizmu, dol z De Gasperjem itd. je zatem govoril v italijanskih bivših garibaldevcem Mario Abram, ki je prav tako kakov oboščilo tudi Komunistično partijo Italije, ker se pri teh procesih ni oglasila, da bi zagovarjala obtožene partizane, pač pa s svojim vnaploma celo zagovarja interese De Gasperjeve vlade. Med drugim je dejal, da garibaldeci se niso nikoli borili za priključitev kakršnega kola Italije k Jugoslaviji, pač pa za združitev slovenske Benešije, kjer živijo Slovenci v svobodno domovino Slovenijo. Vsak narod, je naglasil tov. Abram, ima pravico biti moralno njen vodstvo odlikovati partizane, ki sedajo v zaključku: "Najoddoljnje protestiramo proti procesu garibaldevcem, ki so sodelovali z IX. korpusom neveličastvo, ker so se pridružili enotam Jugoslovanske armade ter hoteli odcepiti od nacionalnega ozemja njegov del. Se boj bo to dejstvo podprt pri procesu v Vidmu proti slovenskim partizanom, katere obožkušali prikazati kot sovražnike Italijanov, kot šoviniste, kot eksponente in borce za neki namisleni jugoslovanski imperializem. Vse triste fašiste ali nemške pomagajoče raznih vrst, proti katerim so se slovenski beneški partizani borili, pa bodo prikazali kot italijanske patriote in kot nedolžne žrtve slovenskega besna proti Italijanom, kakor to skušajo dokazati že sedaj na procesu v Lucci proti furlanskim garibaldevcem.

Medburnim ploskanjem in vzkizmi Titu in Partiji ter nemiri fašizmu, dol z De Gasperjem itd. je zatem govoril v italijanskih bivših garibaldevcem Mario Abram, ki je prav tako kakov oboščilo tudi Komunistično partijo Italije, ker se pri teh procesih ni oglasila, da bi zagovarjala obtožene partizane, pač pa s svojim vnaploma celo zagovarja interese De Gasperjeve vlade. Med drugim je dejal, da garibaldeci se niso nikoli borili za priključitev kakršnega kola Italije k Jugoslaviji, pač pa za združitev slovenske Benešije, kjer živijo Slovenci v svobodno domovino Slovenijo. Vsak narod, je naglasil tov. Abram, ima pravico biti moralno njen vodstvo odlikovati partizane, ki sedajo v zaključku: "Najoddoljnje protestiramo proti procesu garibaldevcem, ki so sodelovali z IX. korpusom neveličastvo, ker so se pridružili enotam Jugoslovanske armade ter hoteli odcepiti od nacionalnega ozemja njegov del. Se boj bo to dejstvo podprt pri procesu v Vidmu proti slovenskim partizanom, katere obožkušali prikazati kot sovražnike Italijanov, kot šoviniste, kot eksponente in borce za neki namisleni jugoslovanski imperializem. Vse triste fašiste ali nemške pomagajoče raznih vrst, proti katerim so se slovenski beneški partizani borili, pa bodo prikazali kot italijanske patriote in kot nedolžne žrtve slovenskega besna proti Italijanom, kakor to skušajo dokazati že sedaj na procesu v Lucci proti furlanskim garibaldevcem.

Medburnim ploskanjem in vzkizmi Titu in Partiji ter nemiri fašizmu, dol z De Gasperjem itd. je zatem govoril v italijanskih bivših garibaldevcem Mario Abram, ki je prav tako kakov oboščilo tudi Komunistično partijo Italije, ker se pri teh procesih ni oglasila, da bi zagovarjala obtožene partizane, pač pa s svojim vnaploma celo zagovarja interese De Gasperjeve vlade. Med drugim je dejal, da garibaldeci se niso nikoli borili za priključitev kakršnega kola Italije k Jugoslaviji, pač pa za združitev slovenske Benešije, kjer živijo Slovenci v svobodno domovino Slovenijo. Vsak narod, je naglasil tov. Abram, ima pravico biti moralno njen vodstvo odlikovati partizane, ki sedajo v zaključku: "Najoddoljnje protestiramo proti procesu garibaldevcem, ki so sodelovali z IX. korpusom neveličastvo, ker so se pridružili enotam Jugoslovanske armade ter hoteli odcepiti od nacionalnega ozemja njegov del. Se boj bo to dejstvo podprt pri procesu v Vidmu proti slovenskim partizanom, katere obožkušali prikazati kot sovražnike Italijanov, kot šoviniste, kot eksponente in borce za neki namisleni jugoslovanski imperializem. Vse triste fašiste ali nemške pomagajoče raznih vrst, proti katerim so se slovenski beneški partizani borili, pa bodo prikazali kot italijanske patriote in kot nedolžne žrtve slovenskega besna proti Italijanom, kakor to skušajo dokazati že sedaj na procesu v Lucci proti furlanskim garibaldevcem.

Medburnim ploskanjem in vzkizmi Titu in Partiji ter nemiri fašizmu, dol z De Gasperjem itd. je zatem govoril v italijanskih bivših garibaldevcem Mario Abram, ki je prav tako kakov oboščilo tudi Komunistično partijo Italije, ker se pri teh procesih ni oglasila, da bi zagovarjala obtožene partizane, pač pa s svojim vnaploma celo zagovarja interese De Gasperjeve vlade. Med drugim je dejal, da garibaldeci se niso nikoli borili za priključitev kakršnega kola Italije k Jugoslaviji, pač pa za združitev slovenske Benešije, kjer živijo Slovenci v svobodno domovino Slovenijo. Vsak narod, je naglasil tov. Abram, ima pravico biti moralno njen vodstvo odlikovati partizane, ki sedajo v zaključku: "Najoddoljnje protestiramo proti procesu garibaldevcem, ki so sodelovali z IX. korpusom neveličastvo, ker so se pridružili enotam Jugoslovanske armade ter hoteli odcepiti od nacionalnega ozemja njegov del. Se boj bo to dejstvo podprt pri procesu v Vidmu proti slovenskim partizanom, katere obožkušali prikazati kot sovražnike Italijanov, kot šoviniste, kot eksponente in borce za neki namisleni jugoslovanski imperializem. Vse triste fašiste ali nemške pomagajoče raznih vrst, proti katerim so se slovenski beneški partizani borili, pa bodo prikazali kot italijanske patriote in kot nedolžne žrtve slovenskega besna proti Italijanom, kakor to skušajo dokazati že sedaj na procesu v Lucci proti furlanskim garibaldevcem.

Medburnim ploskanjem in vzkizmi Titu in Partiji ter nemiri fašizmu, dol z De Gasperjem itd. je zatem govoril v italijanskih bivših garibaldevcem Mario Abram, ki je prav tako kakov oboščilo tudi Komunistično partijo Italije, ker se pri teh procesih ni oglasila, da bi zagovarjala obtožene partizane, pač pa s svojim vnaploma celo zagovarja interese De Gasperjeve vlade. Med drugim je dejal, da garibaldeci se niso nikoli borili za priključitev kakršnega kola Italije k Jugoslaviji, pač pa za združitev slovenske Benešije, kjer živijo Slovenci v svobodno domovino Slovenijo. Vsak narod, je naglasil tov. Abram, ima pravico biti moralno njen vodstvo odlikovati partizane, ki sedajo v zaključku: "Najoddoljnje protestiramo proti procesu garibaldevcem, ki so sodelovali z IX. korpusom neveličastvo, ker so se pridružili enotam Jugoslovanske armade ter hoteli odcepiti od nacionalnega ozemja njegov del. Se boj bo to dejstvo podprt pri procesu v Vidmu proti slovenskim partizanom, katere obožkušali prikazati kot sovražnike Italijanov, kot šoviniste, kot eksponente in borce za neki namisleni jugoslovanski imperializem. Vse triste fašiste ali nemške pomagajoče raznih vrst, proti katerim so se slovenski beneški partizani borili, pa bodo prikazali kot italijanske patriote in kot nedolžne žrtve slovenskega besna proti Italijanom, kakor to skušajo dokazati že sedaj na procesu v Lucci proti furlanskim garibaldevcem.

Medburnim ploskanjem in vzkizmi Titu in Partiji ter nemiri fašizmu, dol z De Gasperjem itd. je zatem govoril v italijanskih bivših garibaldevcem Mario Abram, ki je prav tako kakov oboščilo tudi Komunistično partijo Italije, ker se pri teh procesih ni oglasila, da bi zagovarjala obtožene partizane, pač pa s svojim vnaploma celo zagovarja interese De Gasperjeve vlade. Med drugim je dejal, da garibaldeci se niso nikoli borili za priključitev kakršnega kola Italije k Jugoslaviji, pač pa za združitev slovenske Benešije, kjer živijo Slovenci v svobodno domovino Slovenijo. Vsak narod, je naglasil tov. Abram, ima pravico biti moralno njen vodstvo odlikovati partizane, ki

VELIKA MANIFESTACIJA V PIRANU OB ZAKLJUČKU FESTIVALA ITALIJANSKIH PROSVETNIH DRUŠTEV

ŠOVINISTIČNA KAMPAJNA V TRSTU IN ITALIJI ne bo nikoli razbila enotnosti našega ljudstva je poudaril v svojem pozdravu tov. Massarotto

Obmorski mestece Piran je bilo ves prejšnji teden v posebnem razpoloženju. Mestni radio je dan za četrti vrtel plošče revolucionarnih pesmi, vabili prebivalce k vsejavnim predstavam in vzbujali pravo manifestacijo enotnosti in moči tu življega ljudstva. Ljudje so radostno prisluškovali pred zvečniki. Zvečer se so zbirali v Tartinijevih gledališčih in pozorno sledili nastopom posameznih kulturnih krožkov.

Tartinijev trg in glavne ulice so bile lepo okrašene. Na vidnejših postojilih so visele slike in veliki večvarni portreti naših voditeljev. Vse to in val navdušenega razpoloženja je dajalo zgodovinsko znameniteto Piranu praznično lico. Počnebo je prišlo vse to izraza na zaključni nedeljni manifestaciji.

Vetisočglava množica se je iz vseh predelov mesta, okoliških naselij, bližnjih krajev in mest zbrala na Tartinijevem trgu. Se pred petnajsto uro je pozdravila nestr

no množico 30 številčna godba na pihala iz Sv. Lucije pod vodstvom zidarja Diquialja. Zaigrala je revolucionarno koráncino. Potem se druge in druge borbené pesni. Medtem je stopil pred mikrofon na oder predstavnik Zveze Italijanov našega okrožja tovaris Leone Fusili. Povzdril je nazvoče, med njimi podpredsednika Prezidijuma Ljudske skupščine LR Slovenije Ivana Rengata, komandanta Vojaške uprave JA polkovnika Miha Stamatoviča, predstavnika ILOJulija Beltramia, predstavnika CK KP STO Eugenija Laurentija, Giordana Serto, predstavnika Enotnih sindikatov STO Bortola Petronija, predstavnika Zvezde Italijanov za Reko in Istru Massarotta, sekretarja okrožne komiteje Partije Pavliniča in druge goste, predstavnike množičnih organizacij in oblasti.

Se ni jeknilo burno ploskanje, ko je na oder zbral mešani skupni pevski zbor iz Reke, Rovinja in Pule, ki je pod vodstvom Putješana Marcellija zapel v italijanski Mužičevi pesmi »Slavna Partija«. Tačkoj nato je nastopil moški zbor iz Pirana in zapel nekaj italijanskih pesmi. Veliko zanimanje in zadovoljenje publice je vzbudila naslednja točka sporeda, ko je folklorna skupina iz Dinjana v Istri izvajala furlanske narodne plese v lepih narodnih nošah.

Mesni pevski zbor iz Reke je še zapel nekaj borbenih in umetnih pesmi in v imenu Zvezde Italijanov Istru in Reke je nato pozdravil festival italijanskih kulturno-prosvetnih društva našega okrožja njen predstavnik Massarotto. V svojem pozdravnem govoru se je dotaknil tudi šovinistične kampanje proti našim narodom in dejal, da ta kampanja v Trstu in Italiji ne bo nikoli izrabila enotnosti našega ljudstva v socialistični demokraciji. Zelo je pozdravil tudi pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Množi grobovi so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Množi grobovi so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno spominjal vseh distih, ki so dejansko delovali k graditvi vsega enoga, kar je pozitivnega v družbi.

Zadnjem grobovom so še skoro veseli. Čopanji ljudi, da ljudje prav te grobovi naših negujejo. To so grobovi naših najdražjih, tistih, ki bi se živel, če se ne bi bili izkorisnjevali delovnega ljudstva znanega. Iz ljudi, ki jih ni ve, je zrasla velika sila, celino kulturno naseljivo, ki pa se zoperi do pokojnega, do pokojnega vedno bolj krepite. Kdo se ne bi s hvaljeno

NASIM KMETIOVACEM

Kaj moramo upoštevati pri obnovi vinogradov

Eden najvažnejših problemov, ki stojijo pred vinogradniki našega teritorija, je obnova vinogradov. Z obnovo vinogradov e že več let bavijo kmetijski strokovnjaki vse Jugoslavije, posebno resno so priprili ta začenj s problemom vinogradništva LR Slovenije.

Naštrana obnova vinogradov temelji na točnih načelih. Dolžnos strokovnjak je, da načel propagira in popularizira med vinogradniki, pa temeljito prouči in analizira taino v podnebne činitelje ter njihov vpliv na vinsko trto. Na podlagi teh podatkov in posebno na temelju obstoječega stanja na terenu bomo morali pristopiti k racionalni sistematični planki obnovi.

Ce si nekoliko ogledamo sedanje stanje našega vinogradništva, lahko ugotovimo, da večji del obstoječih vinogradov ni restabilen in da je obdelava še vedno primitiva. Poselimo se, da je danes gospodarski račun osnova za našo bodoče gospodarstvo, bomo morali zapustiti vse do sedaj uporabljene, primitivne in racionalne proizvodne praks in sprejeti nove sodobnejše metode dela.

Mnogo faktorjev moramo upoštevati pri saditvi novih vinogradov, tako da bodo osnovani na ekonomskem racunu. Ja, saj je eden od najvažnejših faktorjev, ki vpliva na restabilnost vinogradov, tržišče, na katero bomo z vsej ali manjšim uspehom plasirali našo vino. Del v skupini bomo analizirali vpliv motrige in zunanjega tržišča na trsn izbo.

Poseznamevi vinogradniki se ne morejo odločiti, kakšne sorte in količine sorti bodo sadili v svojem vinogradu; največkrat upoštevajo samo kvantitet, ne oziraje se na kvalitetno proizvod.

Vinogradniška površina v svetu vsako leto močno naraste in to izključno na kvantitetnem vinogradniškem področju (Kalifornija, Južna Afrika, Alzir, Južna Italija itd.). V tem področju je mogoča in možljiva proizvodnja navadnih konzumnih vin.

PEPEL

DRAGOCENO GNOJILO

V zimskem času, ko se povsod (posebno po naših uradih) kurijo peči, ostajajo velike količine pepela, ki ga dosedaj nobeden ne izkorisca v kmetijske namene. Na ta način izgubljamo letno na vase vrednost hranilnih snovi, za katere moramo letno izgubiti ogromno denarja.

Predvsem je potrebno spoznati, katero snovi in koliko teh vsebuje pepelek, nato primerjati sestav pepela z nekatere umetnimi gnojili. Leta na ta način — s to usmerbo — lahko vsak spozna dejansko vrednost pepele v prehrani rastlin.

Kemijska analiza je dokazala, da vsebuje npr. 100 kg pepele iz bukovega lesa, skoraj 9 kg fosforne kislino, 12,5 kg kalij in 39 kg apna. Če primerjamo vsebine hranilnih snovi tega pepela s količinami umetnih gnojil, bomo ugotovili, da je 100 kg pepele bukovega lesa enakovredno kot 55 kg superfosfata, 31 kg kalijev soli in še 39 kg apna. Torej je pepelek izvrsto nadomestilo za fosforato in kalijeva umetna gnojila. Vrednost pepele pa je še toliko večja, ker vsebuje apno, to priznato gnojilo za kista zemljišča, ko so n. pr. naše rdeče zemlje in ilovnatno dlo. Tudi pepelek ostalih dreves in roščin vsebuje v večji ali manjši količini ali proporciji vse tri omenjene hranilne snovi. Tako npr. 100 kg pepele iz hrastovega lesa vsebuje približno 3,5 kg fosforne kislino, 8,4 kg kalija in 75,5 kg apna. Borov pepelek vsebuje 7,27 % fosforne kislino, 15,3% kalija in 27% apna.

Leseni pepelek je pri hlevskem gnoju najstrenje gnojilo, ki ga kmetuje uporablja. Vrednost pepele je leži tudi v tem, da nimajo skodeljivih primanj, kakor nekatera umetna gnojila. Lahko ga upoštevamo med najboljša umetna gnojila, ker vsebuje razen dušika vse važne hranilne snovi, ki pridejo v poštev v prehrani rastlin.

Pepelek je izvrsto gnojilo za travnike in detelišča. Vsak kmet se na

golovo prepriča o njegovem delovanju na starih, zravnih in z mohom obraščanih travnikih. Tam, kjer n. n. bilo na travniku nobenem detelje, začne se po gnojenju s pepelom bujno rasti. Usled velike vsebine kalija se posebno dobro obnesa pri kloroplaju, pesi in ostalem korenju. Z upoštevom ga upoštevamo priljubljeno.

Ta položaj nas opozarja na to, kakšne sorte bodo prilegle v postev pri obnovi vinogradov.

S proučevanjem obstoječih podne-

gov pojavlja kapar San Joze. Kapar San Joze je poleg koloradške hrošča v tistih uših (filoksera) eden od najboljših škodljivcev, ki so prisli iz Amerike.

Napada sadno drevje in povzroča grozno škodo. Nevarnost tega škodljivca, leži v tem, da se nevarnost spozna, ko je že prepoznan. Kapar je namreč zelo drobna živalica, v početku svojega razvoja pristnim očesom nevidljiv in kar je najhujše, da je njegova barva zelo podobna barvi drevne skorje, na kateri se razvija. Kmeti opazijo, da je že drugega pesa v propadu.

Kapar San Joze je drobna uš rume barve — živi zavarovan pred zunanjimi sovražniki pod majhno kapico. Ta kapica — ščitek je okrogel, sivorjav: v sredini izobčen in svelejši. Ščitki mladih kaparjev so manjši in temoželene barve. Laže je spoznati okuženje na plovodih po rdečih 2—3 velikih obročih z drobno kapico sijkaste barve v sredini. Na plovodih se najbolj razvija kapar v bližini muhe.

Kapar napada vse vrste sadnega drevja, breške, čeplje, posebno pa jeliane in hruske. Napada vse dele drevesa, deblo, veje, listje in plovode. V napadenih in zanemarjenih sovražnikih se v nekaj letih namnoži po drevetu toliko, da mreže, se tvoji ene vrste skorjo pepelata.

Zanimivo je razvoju kaparja. S. Joze je ta, da samica leži žive ličinke — torej ne jačka, kot pri ostalih kaparjih. V petih, šestih tednih zleže samica 300—400 litink rumene barve, katere se takoj z rilekom prinesajo na vejo ali plad in sesajo rastline sekovke. Med poletjem se razvija več rodov tega ščodljivca — tako, da število ušic, ki izvirajo od ene same samice na

golovo prepiča o njegovem delovanju na starih, zravnih in z mohom obraščanih travnikih. Tam, kjer n. n. bilo na travniku nobenem detelje, začne se po gnojenju s pepelom bujno rasti. Usled velike vsebine kalija se posebno dobro obnesa pri kloroplaju, pesi in ostalem korenju. Z upoštevom ga upoštevamo priljubljeno.

Ta položaj nas opozarja na to, kakšne sorte bodo prilegle v postev pri obnovi vinogradov.

S proučevanjem obstoječih podne-

gov pojavlja kapar San Joze. Kapar San Joze je poleg koloradške hrošča v tistih uših (filoksera) eden od najboljših škodljivcev, ki so prisli iz Amerike.

Napada sadno drevje in povzroča grozno škodo. Nevarnost tega škodljivca, leži v tem, da se nevarnost spozna, ko je že prepoznan. Kapar je namreč zelo drobna živalica, v početku svojega razvoja pristnim očesom nevidljiv in kar je najhujše, da je njegova barva zelo podobna barvi drevne skorje, na kateri se razvija. Kmeti opazijo, da je že drugega pesa v propadu.

Kapar San Joze je drobna uš rume barve — živi zavarovan pred zunanjimi sovražniki pod majhno kapico. Ta kapica — ščitek je okrogel, sivorjav: v sredini izobčen in svelejši. Ščitki mladih kaparjev so manjši in temoželene barve. Laže je spoznati okuženje na plovodih po rdečih 2—3 velikih obročih z drobno kapico sijkaste barve v sredini. Na plovodih se najbolj razvija kapar v bližini muhe.

Kapar napada vse vrste sadnega drevja, breške, čeplje, posebno pa jeliane in hruske. Napada vse dele drevesa, deblo, veje, listje in plovode. V napadenih in zanemarjenih sovražnikih se v nekaj letih namnoži po drevetu toliko, da mreže, se tvoji ene vrste skorjo pepelata.

Zanimivo je razvoju kaparja. S. Joze je ta, da samica leži žive ličinke — torej ne jačka, kot pri ostalih kaparjih. V petih, šestih tednih zleže samica 300—400 litink rumene barve, katere se takoj z rilekom prinesajo na vejo ali plad in sesajo rastline sekovke. Med poletjem se razvija več rodov tega ščodljivca — tako, da število ušic, ki izvirajo od ene same samice na

golovo prepiča o njegovem delovanju na starih, zravnih in z mohom obraščanih travnikih. Tam, kjer n. n. bilo na travniku nobenem detelje, začne se po gnojenju s pepelom bujno rasti. Usled velike vsebine kalija se posebno dobro obnesa pri kloroplaju, pesi in ostalem korenju. Z upoštevom ga upoštevamo priljubljeno.

Ta položaj nas opozarja na to, kakšne sorte bodo prilegle v postev pri obnovi vinogradov.

S proučevanjem obstoječih podne-

gov pojavlja kapar San Joze. Kapar San Joze je poleg koloradške hrošča v tistih uših (filoksera) eden od najboljših škodljivcev, ki so prisli iz Amerike.

Napada sadno drevje in povzroča grozno škodo. Nevarnost tega škodljivca, leži v tem, da se nevarnost spozna, ko je že prepoznan. Kapar je namreč zelo drobna živalica, v početku svojega razvoja pristnim očesom nevidljiv in kar je najhujše, da je njegova barva zelo podobna barvi drevne skorje, na kateri se razvija. Kmeti opazijo, da je že drugega pesa v propadu.

Kapar San Joze je drobna uš rume barve — živi zavarovan pred zunanjimi sovražniki pod majhno kapico. Ta kapica — ščitek je okrogel, sivorjav: v sredini izobčen in svelejši. Ščitki mladih kaparjev so manjši in temoželene barve. Laže je spoznati okuženje na plovodih po rdečih 2—3 velikih obročih z drobno kapico sijkaste barve v sredini. Na plovodih se najbolj razvija kapar v bližini muhe.

Kapar napada vse vrste sadnega drevja, breške, čeplje, posebno pa jeliane in hruske. Napada vse dele drevesa, deblo, veje, listje in plovode. V napadenih in zanemarjenih sovražnikih se v nekaj letih namnoži po drevetu toliko, da mreže, se tvoji ene vrste skorjo pepelata.

Zanimivo je razvoju kaparja. S. Joze je ta, da samica leži žive ličinke — torej ne jačka, kot pri ostalih kaparjih. V petih, šestih tednih zleže samica 300—400 litink rumene barve, katere se takoj z rilekom prinesajo na vejo ali plad in sesajo rastline sekovke. Med poletjem se razvija več rodov tega ščodljivca — tako, da število ušic, ki izvirajo od ene same samice na

golovo prepiča o njegovem delovanju na starih, zravnih in z mohom obraščanih travnikih. Tam, kjer n. n. bilo na travniku nobenem detelje, začne se po gnojenju s pepelom bujno rasti. Usled velike vsebine kalija se posebno dobro obnesa pri kloroplaju, pesi in ostalem korenju. Z upoštevom ga upoštevamo priljubljeno.

Ta položaj nas opozarja na to, kakšne sorte bodo prilegle v postev pri obnovi vinogradov.

S proučevanjem obstoječih podne-

gov pojavlja kapar San Joze. Kapar San Joze je poleg koloradške hrošča v tistih uših (filoksera) eden od najboljših škodljivcev, ki so prisli iz Amerike.

Napada sadno drevje in povzroča grozno škodo. Nevarnost tega škodljivca, leži v tem, da se nevarnost spozna, ko je že prepoznan. Kapar je namreč zelo drobna živalica, v početku svojega razvoja pristnim očesom nevidljiv in kar je najhujše, da je njegova barva zelo podobna barvi drevne skorje, na kateri se razvija. Kmeti opazijo, da je že drugega pesa v propadu.

Kapar San Joze je drobna uš rume barve — živi zavarovan pred zunanjimi sovražniki pod majhno kapico. Ta kapica — ščitek je okrogel, sivorjav: v sredini izobčen in svelejši. Ščitki mladih kaparjev so manjši in temoželene barve. Laže je spoznati okuženje na plovodih po rdečih 2—3 velikih obročih z drobno kapico sijkaste barve v sredini. Na plovodih se najbolj razvija kapar v bližini muhe.

Kapar napada vse vrste sadnega drevja, breške, čeplje, posebno pa jeliane in hruske. Napada vse dele drevesa, deblo, veje, listje in plovode. V napadenih in zanemarjenih sovražnikih se v nekaj letih namnoži po drevetu toliko, da mreže, se tvoji ene vrste skorjo pepelata.

Zanimivo je razvoju kaparja. S. Joze je ta, da samica leži žive ličinke — torej ne jačka, kot pri ostalih kaparjih. V petih, šestih tednih zleže samica 300—400 litink rumene barve, katere se takoj z rilekom prinesajo na vejo ali plad in sesajo rastline sekovke. Med poletjem se razvija več rodov tega ščodljivca — tako, da število ušic, ki izvirajo od ene same samice na

golovo prepiča o njegovem delovanju na starih, zravnih in z mohom obraščanih travnikih. Tam, kjer n. n. bilo na travniku nobenem detelje, začne se po gnojenju s pepelom bujno rasti. Usled velike vsebine kalija se posebno dobro obnesa pri kloroplaju, pesi in ostalem korenju. Z upoštevom ga upoštevamo priljubljeno.

Ta položaj nas opozarja na to, kakšne sorte bodo prilegle v postev pri obnovi vinogradov.

S proučevanjem obstoječih podne-

gov pojavlja kapar San Joze. Kapar San Joze je poleg koloradške hrošča v tistih uših (filoksera) eden od najboljših škodljivcev, ki so prisli iz Amerike.

Napada sadno drevje in povzroča grozno škodo. Nevarnost tega škodljivca, leži v tem, da se nevarnost spozna, ko je že prepoznan. Kapar je namreč zelo drobna živalica, v početku svojega razvoja pristnim očesom nevidljiv in kar je najhujše, da je njegova barva zelo podobna barvi drevne skorje, na kateri se razvija. Kmeti opazijo, da je že drugega pesa v propadu.

Kapar San Joze je drobna uš rume barve — živi zavarovan pred zunanjimi sovražniki pod majhno kapico. Ta kapica — ščitek je okrogel, sivorjav: v sredini izobčen in svelejši. Ščitki mladih kaparjev so manjši in temoželene barve. Laže je spoznati okuženje na plovodih po rdečih 2—3 velikih obročih z drobno kapico sijkaste barve v sredini. Na plovodih se najbolj razvija kapar v bližini muhe.

Kapar napada vse vrste sadnega drevja, breške, čeplje, posebno pa jeliane in hruske. Napada vse dele drevesa, deblo, veje, listje in plovode. V napadenih in zanemarjenih sovražnikih se v nekaj letih namnoži po drevetu toliko, da mreže, se tvoji ene vrste skorjo pepelata.

Zanimivo je razvoju kaparja. S. Joze je ta, da samica leži žive ličinke — torej ne jačka, kot pri ostalih kaparjih. V petih, šestih tednih zleže samica 300—400 litink rumene barve, katere se takoj z rilekom prinesajo na vejo ali plad in sesajo rastline sekovke. Med poletjem se razvija več rodov tega ščodljivca — tako, da število ušic, ki izvirajo od ene same samice na

golovo prepiča o njegovem delovanju na starih, zravnih in z mohom obraščanih travnikih. Tam, kjer n. n. bilo na travniku nobenem detelje, začne se po gnojenju s pepelom bujno rasti. Usled velike vsebine kalija se posebno dobro obnesa pri kloroplaju, pesi in ostalem korenju. Z upoštevom ga upoštevamo priljubljeno.

Ta položaj nas opozarja na to, kakšne sorte bodo prilegle v postev pri obnovi vinogradov.

S proučevanjem obstoječih podne-

gov pojavlja kapar San Joze. Kapar San Joze je poleg koloradške hrošča v tistih uših (filoksera) eden od najboljših škodljivcev, ki so prisli iz Amerike.